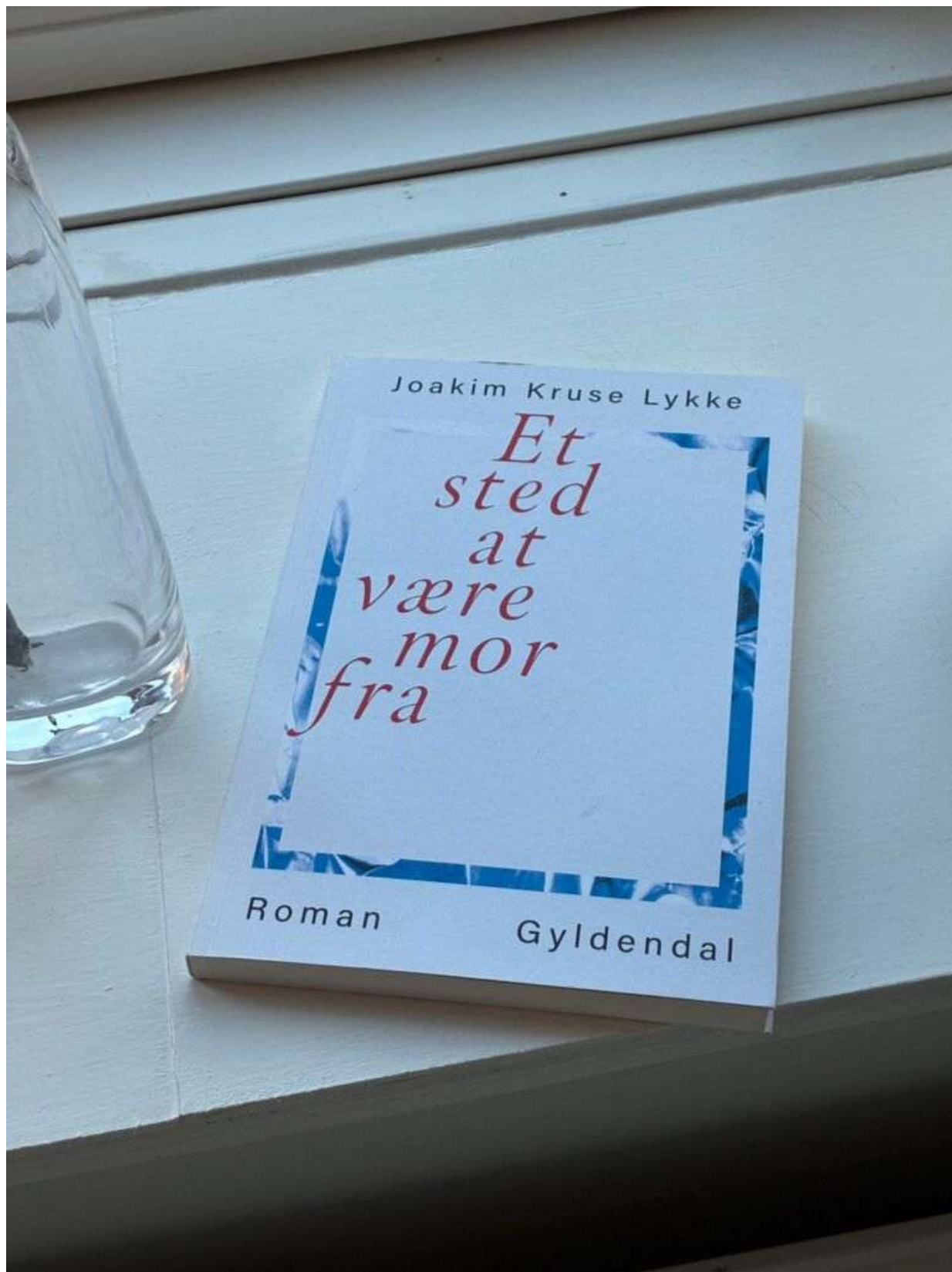

Vi tager sorgen i munden

Skrevet af [Marialuna Hinze](#) • 31. december 2025

Når nogen tæt på dør, åbner der sig et sprog, man ikke vidste, man kendte. Simple beskrivelser af situationer eller følelser, der instinktivt rammer dybt inde i knoglerne. Pludselig deler du et dybere sprog med vidtfremmede end med dine venner gennem mange år. Den erkendelse kan jeg huske, at jeg havde hver torsdag formiddag i foråret 2023, da jeg gik i sorggruppe, og nu igen, mens jeg læser Joakim Kruse Lykkes roman *Et sted at være mor fra*. Romanen er et både ubarmhjertigt og kærligt forsøg på at holde fast i noget, der forsvinder, og det er en bog, der taler direkte til dem, som kender sorgen indefra. For mig blev den et spejl af et sprog, jeg først lærte at kende, da jeg selv mistede.

Et sted at være mor fra er Joakim Kruse Lykkes debutroman fra foråret 2022, men i form og længde minder den på mange måder mere om en digtsamling, med kun enkelte sætninger på de fleste sider. Romanen følger Lykkes personlige tragedie gennem sin mors kræftforløb og død. "Fra nu af og for evigt må jeg være min egen mor" står der på en side, omkranset af tomrum. Tomrummet omkring ordene er

definerende for romanen og de føles både som en nødvendig pause omkring de rå og ofte hjerteskrærende sætninger, samtidig med at de bliver en perfekt metafor for det tomrum, som døden er. Selvom bogen udkom for et par år siden, synes jeg stadig at den er lige så aktuel nu, da sorgen ikke har en tid, men altid findes alle steder. Specielt her i højtiden er den i alle rum; omkring julebordet og i det opkald, der ikke kommer nytårsaften, men også i verden, hvor den synes at være allestedsnærværende lige nu. Det er forfærdeligt at miste nogen, man elsker, men det er også et privilegie at bo i en del af verden, hvor man får tid og plads til at sørge over dem.

Jeg bliver nødt til at dele læsningen op i etaper. Allerede på en af de første sider kan jeg mærke den velkendte stikken i halsen; gråden der presser på.

“Jeg vil tage det fra Julius, og jeg tænker, lad det kun være mig, tænker jeg, mig der mister hende.” Hvor mange gange jeg har tænkt, hvis bare jeg kunne bære sorgen for mine søskende, skåne dem. De her øjebliksbilleder af sorgen er det, der virkelig fungerer gennem hele bogen. Oftest fragmenterede, og på sin vis usammenhængende, men det fragmenterede er det, der gør det så klart og genkendeligt.

Et sted at være mor fra er en bog om at se sin forælder forsvinde, om hvad det gør ved en familie at miste sit holdepunkt og at overleve og gennemleve døden helt tæt på. Noget af det, der virkelig fungerer for mig, er, at romanen ikke forsøger at være håbefuldst eller pakke sorgen pænt ind. Sætningerne er rå og ærlige og ufiltrerede og fulde af smerte og håbløshed, hvilket faktisk gør bogen omfavnende og genkendelig, når man selv er i sorgen. På samme tid som den er et gavmildt indblik

til dem, der ikke forstår, er der også flere steder stik til dem, som livet fortsætter for, når det for andre går i stå:

“Magnus og jeg, i lejligheden. Vi snakker om julefrokosten, at ingen tænkte på mor, hendes død, hendes stemme i rummet.

Om bordet med den ydre familie. Jeg rejser mig og jeg slår på glasset med kniven og jeg smadrer glasset med kniven og jeg kaster det i frokosten og jeg råber, æret være hendes minde, råber jeg, eller tavs og helt tavs i munden, æder min sild og banko og savnet.”

Alt det relationelle er noget af det virkelig fine i bogen. Først og fremmest forholdet mellem jeg’et og moren, men også forholdene til alle dem omkring, der ikke helt forstår, som i citatet ovenfor. Og måske allermest det mellem de fire søskende, der må navigere sorgen sammen:

“60 år i dag hvis hun, hvis hun, og jeg lægger mig mellem dagen og hende.

I en videosamtale med mine søskende. Vi siger noget for at sige noget.”

Eller:

“Vi skal være søskende, vi skal finde en måde at være søskende på, i huset.

Der er ingen af os tilbage. Vi køber ind og laver frokost, og der er ingen af os, der har lært at være til igen.

Eller Emilie, Magnus og Julius, de tager sorgen i munden, blotter den i stuen, for hinanden, for mig, siger, kan I huske dengang vi, i sommerhuset, eller dengang vi, dengang mor.

De tvinger minderne ud af munden, uden at brække sig, åbner et rum mellem os, til at holde hende i live.”

Der er noget intimt og ærligt og ægte over de her beskrivelser af søskende-enheden, der sammen er i opløsning, men også forsøger at være til med hinanden og huske og mindes. Joakim Kruse Lykke er lykkedes med at skrive en bog om sorg og døden, der både er simpel og hårdtslående, men aldrig banal. *Et sted at være mor fra* er lige så smuk, som den er tragisk, og den er det værk, hvor jeg har følt mig mest spejlet siden jeg selv mistede min mor i sommeren 22. Det er ikke min historie, men jeg kan finde stumper og stykker af mig selv i alle dens afkroge. Romanen åbner et rum for sorgen, et sted hvor tomrummet får plads og stemme.

“Sommeren 17. Jeg husker den ikke.”

Sommeren 22. *Jeg* husker den ikke.

[Vis mere info](#)

31. december 2025

Kategorier: [Anmeldelser](#)

Skrevet af [Marialuna Hinze](#)

Hjemmesiden er lavet i samarbejde med [Hilsen IT](#)